

ΠΑΣΧΑΛΙΑ ΤΡΑΥΛΟΥ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΦΑΡΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ
15.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

Ε Π Π Η Ν Ι Κ Η Π Ο Ρ Ο Τ Ε Χ Ν Ι Α

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Η γυναίκα του φάρου**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Πασχαλία Τραυλού
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Άννα Καζούρη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Κατερίνα Δημοπούλου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Άγγελος Ελεύθερος & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κωνσταντίνα Παναγιώτου & ΣΙΑ Ο.Ε.

© Πασχαλία Τραυλού, 2010
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2010

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2010, 15.000 αντίτυπα

ISBN 978-960-453-759-4

Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοΐου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομυχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

ΠΑΣΧΑΛΙΑ ΤΡΑΥΛΟΥ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΦΑΡΟΥ

**Άλλα έργα της Πασχαλίας Τραυλού
που κυκλοφορούν από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ:**

Με μπαλαντέρ τη μοναξιά, 2002

Ήθελα μόνο ένα αντίο, 2003

Η ματζίκα της αγάπης, 2005

Κλειδωμένο συρτάρι, 2006

Φτερά από μετάξι, 2008

Έστω μια φορά, 2009

*Στις ζωές
που ακόμη δεν έζησα*

Θε μου, τι μπλε ξοδεύεις για να μη σε βλέπουμε!

Οδυσσέας Ελύτης

Περιεχόμενα

Αντί προλόγου	13
<i>Σημειωματάριο πρώτο</i> <i>Η γυναίκα-σκιά</i>	15
<i>Σημειωματάριο δεύτερο</i> <i>Ο άντρας-φως</i>	105
<i>Σημειωματάριο τρίτο</i> <i>Η συνάντηση</i>	241
<i>Σημειωματάριο τέταρτο</i> <i>Το παραμύθι</i>	301
<i>Σημειωματάριο πέμπτο</i> <i>Η γυναίκα του φάρου</i>	467
<i>Σημειωματάριο έκτο</i> <i>Η σκιά του Θεού</i>	499
Ευχαριστίες	515

Αντί προλόγου

*Αν το φεγγάρι είχε ένα χρώμα μόνο
κι έμοιαζε πάντα σαν παλιομοδίτικο κουμπί,
άμα δεν έπαιξε κρυφτό με τα πλημμυρισμένα απορία
βλέμματα των ανθρώπων
που το γυρεύουν διψασμένα μες στις αστροφεγγιές,
κι αν πάντοτε δεν είχε έναν ήλιο να του χαρίζει αιώνια
το σπόρο του φωτός
για να γεννάει τις νύχτες το δικό του,
θα ήταν μονάχα μια ξεκάρφη τελεία
μες στη δημιουργία του σύμπαντος
που ίσως κανείς απ' τους σοφούς δε θα μπορούσε να εξηγήσει
γιατί την έβαλε ο Ποιητής...*

Σημειωματάριο πρώτο
Η γυναίκα-σκιά

1

*Δ*εν ξέρω πώς να σ' το πω... Προσπάθησε να το πάρεις ψύχραιμα. Τόσα χρόνια σε γνωρίζω, και ξέρω ότι η δουλειά σου είναι για σένα κάτι πολύ σημαντικό. Αλλά...» Σταμάτησε για να βήξει τάχα, σαν να είχαν σκαλώσει λέξεις στο λαιμό του ή σαν να ντρέπονταν να ξεμυτίσουν. «Εξάλλου το επάγγελμά σου ήξερες εξαρχής ότι έχει ημερομηνία λήξης», ξεστόμισε τη φράση με δυσκολία, δένοντας τα χέρια πίσω απ' τη ράχη του και αποφεύγοντας το εναγώνιο βλέμμα του συνομιλητή του.

«Μίλα ξεκάθαρα!» τον πρόσταξε εκείνος.

«Δε θα ξαναπετάξεις...»

Αντίλαλο έκανε η φράση του γιατρού μες στα μηνίγγια του Άρη Μαυροειδή, επισημναγού της πολεμικής αεροπορίας, εκείνο το βροχερό πρωινό της παραμονής των Θεοφανίων του 1978. Νεκρώθηκε το σύμπαν γύρω του, και η ιατρική απαγόρευση έπεσε πάνω στην καρδιά του σαν τσεκουριά.

Πώς ξεχειλώνει από τη θλίψη ο χρόνος και πώς συρρικνώνεται σαν κόκκος σκόνης στη χαρά... Η ανακοίνωση μετέτρεψε σε αιώνα τα πρώτα δευτερόλεπτα έπειτα απ' τη σκληρή ιατρική απαγόρευση, και η ψυχή του αξιωματικού μπόρεσε αιφνίδια να χωρέσει κάθε λογής ανάμνηση και κάθε σκοτεινό συναίσθημα.

Η φωνή του στρατιωτικού γιατρού είχε εκείνη την απόλυτη επιστημονική απόχρωση που δε σήκωνε αντιρρήσεις και αμφισβήτηση. Σήμανε αποφασιστικά όχι τη λήξη μιας πετυχημένης επαγγελματικής σταδιοδρομίας, αλλά το τέλος ενός ονείρου που

ο Μαυροειδής το έχτιζε με αγωνία και κόπο από παιδί. Ο γιατρός, λοιπόν, ήταν ο αγγελιαφόρος αυτού του αμείλικτου μαντάτου. Χάρτης το πρόσωπο του επισμηναγού, και πάνω του σχηματίστηκε κάθε σημάδι οδύνης.

Κάρφωσε αμήχανα τα μάτια του στα σύννεφα έξω από το παράθυρο κι έπειτα άφησε το βλέμμα του να περιπλανηθεί πάνω στη χαρτούρα που αναπαυόταν στο ακατάστατο γραφείο του γιατρού, νιώθοντας τα λόγια του συνομιλητή του να αγγίζον τις αισθήσεις του σαν γλίτσα.

Ακίνητος σαν άγαλμα, έστρεψε πάλι τη ματιά του έξω από το παράθυρο του Γενικού Νοσοκομείου Αεροπορίας, όπου ένα σμήνος σπουργιτιών επιδιδόταν σε αριστοτεχνικούς, εναέριους σχηματισμούς. Καθώς κοιτούσε τα πουλιά, κάτω απ' τα βλέφαρά του ανάδευε η σκιά της ζήλιας.

«Ήρθε η συντέλεια...» μουρμούρισε σμίγοντας τα φρύδια, και η τελευταία λέξη έσβησε μέσα σ' ένα βαθύ αναστεναγμό.

«Φίλε μου, μην το παίρνεις κατάκαρδα», ξέχασε την ιατρική του ιδιότητα ο γιατρός και θυμήθηκε τη φιλία που τον έδενε με τον ασθενή του. «Στο κάτω κάτω της γραφής, κάποτε θα συνέβαινε. Τα μάτια σου δεν είναι πια στη φυσική κατάσταση που πρέπει να είναι!»

Το χτύπημα στην πλάτη του επισμηναγού υπέκρυπτε τον οίκτο που πάντοτε εκείνος σιχαινόταν. Το ένιωσε στην ψυχή του τόσο βαρύ, που τον γονάτισε.

«Τέλος, δηλαδή; Ως εδώ ήταν;» γύρεψε μια παρήγορη κουβέντα, κάτι να κρατηθεί, έναν ήχο ίσως, ένα βλέμμα που θα έδινε έστω και μάταια το φιλί της ζωής στο όνειρό του, μήπως κατάφερε τη ματαιώση του αδιανόητου... Αλλά όχι. Δε βρήκε ούτε μια λέξη ανάμεσα στα λόγια του γιατρού για να αρπαχτεί και να δραπετεύσει από εκείνη τη στιγμή, τη βαμμένη με τα χρώματα του εφιάλτη. Όχι... συλλάβισε. *Τι μαγική δύναμη έχουν οι λέξεις... πρόφτασε να παρατηρήσει. Πώς καταφέρουν από συλλαβές να γίνονται καρφιά, στιλέτα, θηλιές, προδοσίες...*

«Όχι;» ζητιάνευσε άλλη μια μάταιη διάψευση της αδιάσειστης επιβεβαίωσης.

Κούνησε απλώς το κεφάλι ο γιατρός. Έγινε και η σιωπή του καρφί, σιλέτο, θηλιά, προδοσία. Ήταν μια σιωπή από εκείνες των ηθοποιών πάνω στη σκηνή, που δίνουν χρόνο στην ψυχή του θεατή να καταγράψει την οδύνη του ήρωα.

Σίγουρα όχι, λοιπόν, οριστικό, απόλυτο, αμετάκλητο, έτσι όπως ο γιατρός κούνησε το κεφάλι. Ένα όχι-λαιμητόμος, που κατατόμησε κάθε ελπίδα του αξιωματικού.

Κοίταξε ξανά τον ουρανό. Μια απαγορευμένη, εχθρική ζώνη τώρα πια... Ένας παράδεισος, τον οποίο εκ των πραγμάτων όφειλε να εγκαταλείψει, χωρίς να έχει διαπράξει κανένα αμάρτημα, μόνο και μόνο εξαιτίας της πλεκτάνης που του έστησαν τα ίδια του τα μάτια.

Πού είναι ο Θεός σου, μάνα; Γιατί με άφησε να βουλιάξω σ' αυτή την αλήθεια; Γιατί θέλησε να τη ζήσω αυτή τη στιγμή; Τι έπρεπε να μάθω; Τι έκανα για να τιμωρηθώ μ' αυτό τον τρόπο;

Μπρος στο παράθυρο η καρδιά του αγανακτούσε κι έκλαιγε βουβά, ενώ ο νους του βυθιζόταν σε μάταια ερωτήματα, αν και γνώριζε ότι δεν είχε πια καμιά αξία η απάντησή τους. Ποτέ δε θα μπορούσε να κάνει ανακωχή με τον Θεό ύστερα απ' αυτό το χτύπημα. Ποτέ!

Γιατί; Αν υπάρχουν, Θεέ, γιατί; Τίποτε δε θα είναι ίδιο τώρα... Τίποτε δε θα είναι ίδιο από αύριο. Από αύριο θα είμαι ένας άλλος. Ένας μεταλλαγμένος εαυτός... σκεφτόταν, νιώθοντας την ύπουλη μυωπία του να έχει επιβάλει δικτατορία στη ζωή του, ενώ οι τρεις λέξεις του γιατρού δεν ήταν πια απλοί ήχοι, αλλά ξόρκια πανίσχυρα που τον καθήλωσαν στα μουντά πλακάκια του νοσοκομείου.

Η ανία και η μοναξιά έτρεχαν ήδη καταπάνω του σαν πεινασμένοι λύκοι. Αισθάνθηκε σαν θήραμα στο στόχαστρο μιας αμείλικτης μοίρας. Η γη υποχώρησε κάτω απ' τα πόδια του, και το αίσθημα της απόλυτης ερημωσης τύλιξε κάθε κύτταρό του. Ακόμη κι όταν βρισκόταν ολομόναχος ανάμεσα στα σύννεφα, ποτέ δεν ένιωθε αυτή την εκδοχή μοναξιάς. Κάπως έτσι φανταζόταν το θάνατο. Τώρα το όνειρο που μέστωνε στην ψυχή του απ' όταν ήταν παιδί, έγινε εφιάλτης. Πενθούσε για τη χαμένη ελευθερία

του. Αν ήταν στο σπίτι, θα βούλιαζε στον καναπέ και θα έπινε ασταμάτητα όσο αλκοόλ υπήρχε στα ντουλάπια.

Σφάλισε τα μάτια του από πόνο, και πίσω από τα βλέφαρα ξεπροβάλε η σκιά μιας γυναίκας. Άπλωσε το χέρι της και του χείδεψε παρήγορα το πρόσωπο, άνοιξε την αγκαλιά της και τον άφησε να κλάψει μέσα της. Σαν να μύρισε το άρωμά της του φάνηκε, και άπλωσε ασυναίσθητα τα χέρια του γύρω από τη μέση της σκιώδους φιγούρας για να μην του φύγει. Αλλά οι σκιές είναι αέρας. Η αγκαλιά του παρέμεινε άδεια· κι όταν ο βήχας του γιατρού τον επανέφερε στην πραγματικότητα, τίποτε δεν απέμεινε από τη φαντασίωσή του πέρα απ' τη μνήμη του χαδιού και το άγγιγμα των μακριών μαύρων μαλλιών της γυναίκας πάνω στο λυπημένο του πρόσωπο.

Αλλόκοτες σκέψεις, μα την αλήθεια. Μυστικές. Αστείες. Ερεβώδεις... Σκέψεις-φαντάσματα, μνήμες-στοιχειά ή οράματα με καλλιτεχνικές γαρνιτούρες, όπως θα έβγαιναν απ' τη φαντασία ενός πολυσχιδούς καλλιτεχνικού νου. Φαντασιώσεις με μια πάχνη παράνοιας. Σκέψεις σκεπασμένες από το βέλο της λογικής... Περασμένες ωστόσο απ' το κόσκινο της σιωπής –εκείνης της σιωπής που σώζει πάντα τους διαφορετικούς απ' τη ρετινιά του «λοξού» και του «αλλοπαρμένου»–, κι εκείνης της πανούργας λογικής που σε βάζει αντίκρου στον εαυτό σου και σε φωνάζει τρελό, υποχρεώνοντάς σε να μην έχεις εμπιστοσύνη ούτε στα μάτια σου.

Λοξό δεν τον είπαν ποτέ στην αεροπορία. Επικίνδυνο τον έλεγαν, όχι όμως επειδή πίστευε σ' ένα παραμύθι που οι άλλοι, αν το μάθαιναν, θα έβαζαν τα γέλια και θα διαπρόμπευαν τη λογική του ακεραιότητα.

Ο λόγος ήταν άλλος.

Ανεβάζοντας ασταμάτητα τον πήχη της τολμής και θέλοντας συνέχεια να σπάξει το ατομικό του ρεκόρ, έσπαξε το ηθικό και τη χολή των άλλων, που αναγκάζονταν να έρχονται αντιμέτωποι με τη μετριότητά τους και με το λουφαγμένο στο βόλεμα –τη δήθεν τάξη– ήθος τους.

Τον αποκαλούσαν λοιπόν γενναίο και ατίθασο, ίσως και απεί-

θαρχο. Διακρινόταν από εκείνη την πειθαρχία που έκανε τους ανωτέρους να μασουλάνε τα δίκochά τους απ' τα νεύρα αλλά κατά βάθος να γελούν και να ζηλεύουν –κάποιες φορές να φθονούν κιόλας, μ' εκείνον το φθόνο-δηλητήριο που φαρμακώνει– επειδή οι ίδιοι ουδέποτε θα τολμούσαν να κάνουν τις δικές του αποκοτιές.

Αφότου ο Μαυροειδής πήρε το χρίσμα του ιπτάμενου, έκανε συλλογή από τιμωρίες για απειθαρχία στους ανωτέρους του και για απαγορευμένους εναέριους ελιγμούς, που προκαλούσαν τότε δάκρυα και πότε γοερούς λυγμούς στη σύντροφο της ζωής του. Ταυτόχρονα, όμως, συνέλεγε παράσημα για τον ίδιο ακριβώς λόγο: επειδή, παρακούοντας διαταγές, κατάφερε να αναχαιτίζει τουρκικά αεροσκάφη στα ανατολικά σύνορα της Ελλάδας, και πιο συγκεκριμένα, στο τρίγωνο Φαρμακονησίου-Αγαθονησίου-Λέρου, πετυχαίνοντας ανδραγαθήματα εφάμιλλα των ηρώων του κινηματογράφου. Σπάνιος πολεμιστής αλλά και ξεροκέφαλος πέρα από κάθε πρόβλεψη, προκαλούσε ασύστολα τους ανωτέρους του με την εκτός κανόνων συμπεριφορά του. Οι αεροδίκες είχαν συνηθίσει να ασχολούνται με τον αδάμαστο χαρακτήρα του, και στην ημερήσια διάταξη των πειθαρχικών τους συμβουλίων υπήρχε συχνά θέμα που αφορούσε κάποιο πειθαρχικό παράπτωμα του αξιωματικού.

Αναγνωρίζοντας ωστόσο ως αντιστάθμισμα στον ατίθασο χαρακτήρα του τη λεβεντιά του, του επέβαλλαν αμελητέες ποινές και κατά βάθος τον θαύμαζαν που διέφερε τόσο από τους άλλους αερομαχητές, οι οποίοι ακολουθούσαν κατά γράμμα τους κανόνες. Ήταν για κείνους αμίμητο πρότυπο παρορμητισμού και γενναιότητας ή επιπολαιότητας, την οποία του καταλόγιζαν μονάχα όταν ο αυθορμητισμός του στον αέρα γινόταν επικίνδυνος. Ελάχιστοι, βέβαια, κατάφεραν να κατανοήσουν ότι η επαφή του Άρη με τον αέρα ήταν μια σχέση ερωτική, και η αναμέτρησή του με το θάνατο, το παράταιρο νόημα της ζωής του.

Σύντροφος και συνάδελφος πιστός καθώς ήταν, δε δίσταζε να βάζει ενέχυρο τη δική του ζωή, αν αυτός ήταν ο μόνος τρόπος να σώσει τη ζωή κάποιου άλλου, θεωρώντας ασήμαντη υπόθεση το

θάνατο, μια πρόκληση για να επιβεβαιώνει τη χαρά της ζωής· συνάμα είχε κατασταλάξει στην άποψη –σαν αυτή η άποψη να ήταν ένας σπόρος στο νου του που ανασταίνόταν μαζί του όσο μεγάλωνε– πως ο άνθρωπος δεν έρχεται στον κόσμο για να διανύσει ανιαρά τον διαθέσιμο χρόνο του, αλλά για να πάρει χρωστούμενες απαντήσεις και για να γευτεί χρωστούμενη ευτυχία. Χρωστούμενη από ποιον; Αυτό το ερώτημα δεν είχε ανταμωθεί ακόμη με μια απάντηση. Γελούσε ο επισμηναγός... Σημασία είχε ότι ήταν εδώ, στη γη, τούτη τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, διασχίζοντας ως τώρα με την ταχύτητα των μαχητικών του αεροπλάνων τον αεροδιάδρομο της δαιδαλώδους αυτογνωσίας του και ξεποσταίνοντας σε κρεβάτια που μοιραζόταν μόνο για μια νύχτα με θηλυκά που ήταν πρόθυμα να του παραδοθούν αμαχητί και άνευ όρων συνήθως, χωρίς ο ίδιος να χρειάζεται να καταστρώσει καμία πολεμική... μηχανή για την κατάκτησή τους.

Στην πραγματικότητα, μια υποψία ναρκισσισμού στη συμπεριφορά του και μια άγρια σαγήνη στο βλέμμα έκαναν τον αεροπόρο ακαταμάχητο. Πλάτες σμιλεμένες από τις αμέτρητες ώρες που είχε δαπανήσει σε αθλήματα, κορμί με πλαστικότητα αρχαίου αγάλματος και μάτια ελαφρώς σκιστά, ανατολίτικα, στολισμένα από πυκνές σγουρές βλεφαρίδες κάτω από φρύδια βαθύσκωτα, σωστά λεπίδια, μαζί με μια λάγνα γλυκύτητα κληρονομημένη απ' τη Μελλομένη, συμπλήρωναν την υπόσταση ενός αρσενικού που θύμιζε περιγραφές ολύμπιου θεού.

Στα λόγια, επίσης, τα κατάφερε περφόρμα. Είχε μια πιπεράτη σπιρτάδα πασπαλισμένη στις λέξεις. Φιλοσοφούσε, και άρεσε στους συναδέλφους του να ακούνε τα χαριτωμένα του λογύδρια. Σ' αυτά ανακάτευε φράσεις επιφανών προσώπων, παροιμίες, προσωπικές του εμπειρίες, παραδείγματα από ταινίες, κι ένα ολόκληρο οπλοστάσιο από στιχομυθίες και ρητά της μητέρας του της Μελλομένης, που έφυγε από τη ζωή αφού πρόλαβε να τον καμαρώσει με τα διακριτικά του ανθυποσμηναγού και να βάλει πλάι στα εικονίσματα τη φωτογραφία με την επίσημη στολή του μέσα σε ακριβή κορνίζα.

Λόγω της ευφράδειάς του και της ικανότητάς του να σαγη-

νεύει το κοινό στο οποίο απευθυνόταν, απ' τον καιρό που ακόμη ήταν Ίκαρος στη σχολή, οι ανώτεροι διδάσκοντες αξιωματικοί τον είχαν ξεχωρίσει, και, όταν ορκίστηκε ανθυποσηναγός, τον καλούσαν να δίνει διαλέξεις στους νέους, επειδή κατάφερε να τους εμφυσήσει τον οίστρο του για τον αέρα και για την πολεμική περιπέτεια.

Ακρίτας και ο ίδιος, Μυτιληνιός, είχε μεγαλώσει με το άγχος του πολέμου μες στη φοβισμένη αγκαλιά της μάνας του, όποτε ο ίσκιος μιας απειλής έπεφτε πάνω στον τόπο του. Από παιδί ακόμη έμαθε να ζει με τον τρόμο των τουρκικών μαχητικών κάθε φορά που παραβίαζαν τον εναέριο χώρο της Ελλάδας, και να θυμάται τις συζητήσεις των μεγάλων για ένα φιλότιμο που πληγωνόταν από τους αφιλότιμους γείτονές τους. Μια δρασκελιά η Τουρκία απ' τη Μυτιλήνη, και η θέα της απέναντι ακτής γέμιζε άγχος και μαράζι τους κατοίκους, κάνοντάς τους να εκποξεύουν βλαστήμιες και κατάρεις.

Έτσι, έδινε όρκους από μια σταλιά παιδί ότι κάποτε θα έβαζε τάξη στα εναέρια σύνορα, και ο λόγος του είχε μέσσα και βαρύτητα απ' την παιδική του ακόμα ηλικία. Τάφος ο όρκος του όταν χρειαζόταν, και φωτιά, πάλι, όταν έπρεπε να τον μετατρέψει σε απόφαση και δράση.

Ο ίδιος δήλωνε ότι ήταν πειρατής, αδάμαστος στρατιώτης, ταγμένος στην ελευθερία του και μόνο. Βέβαια, είναι απορίας άξιο πώς ένα απίθασο αγόρι βρέθηκε να υπηρετεί ένα τόσο πειθαρχημένο επάγγελμα, και πώς κατάφερε η ελεύθερη ψυχή του να βρίσκει τα ζύγια της υπηρετώντας το. Όμως συμβαίνει κάποιες φορές να συναντάς την ελευθερία σου όταν μαθαίνεις μέσα από αυστηρούς κανόνες να δοκιμάζεις τα όριά σου και να τα ξεπερνάς.

«Τι θα γίνεις όταν μεγαλώσεις;» τον ρωτούσαν πριν ακόμη περάσει το κατώφλι του σχολείου.

«Πειρατής», απαντούσε, με τη σιγουριά των παιδιών που δεν έχουν συναίσθηση της ευθύνης μιας δήλωσης ή του κινδύνου μιας απόφασης, επηρεασμένος από ένα βιβλίο με φωτογραφίες των πειρατικών πλοίων που ο πατέρας του, ο Λεωνίδας Μαυροει-

δής, πλοίαρχος του εμπορικού ναυτικού, του είχε φέρει από κάποιο ταξίδι του. Έκλεινε τα μάτια του ο μπόμπιρας και φανταζόταν τον εαυτό του στη γέφυρα μιας κορβέτας να κρατάει γερά το τιμόνι διαφεντεύοντας τα κύματα και τους άντρες του, υποδυσόμενος κάθε φορά και κάποιον από τους διάσημους Μανιάτες, Κορσικανούς, Μαλτέζους ή Βερβερίνους πειρατές. Εικόνες και λέξεις που αποκάλυπταν στα παιδικά του μάτια τις ιστορίες των πειρατών, ασκούσαν στο μυαλό του απαράμιλλη γοητεία.

Είχε καταφέρει να αποστηθίσει ό,τι έγγραφε εκείνο το βιβλίο για το ιστορικό αποτύπωμα που είχε αφήσει το φημισμένο σινάφι των πειρατών στο χρόνο, και όλοι απορούσαν πώς μια σταλιά παιδί θυμόταν με κάθε λεπτομέρεια ονόματα λιμανιών, λημεριών και νησιών στα οποία έκαναν ρεσάλτο. Κινεζικά της έμοιαζαν της Μελλομένης εκείνα τα ονόματα που ο μικρός τα πρόφερε με θαυμαστή ταχύτητα και ευχέρεια. Πόρτο Κάγιο, Νταρ Μπουγάζ, Τσιρίγο, Καβομαλιάς, Στροφάδες, Αλγέρι, Γιβραλτάρ, Σπηλιές του Παπάφραγκα, όλα ονόματα σημαντικών λιμανιών για την πειρατική και την κουρσάρικη δράση, πλάι στα ονόματα του καπετάν Τρομάρα, του Ρωμανού-Στάθη Μανέτα και του Καψή, αλλά και των πιο ντελικάτων ονομάτων των Ευρωπαίων πειρατών της Μάλτας, της Αγγλίας, της Κορσικής και της Γένουας, όπως του Ρόμπιν Κούπερ, του Πιέδρο Γκοτιέ και του Τζιάκομο Μπαρότσι ή του Τζιοβάνι Δελοκάβο.

Άλλες φορές ο πιτσιρίκος Άρης ονειρευόταν ότι με μια «φούστα» έκανε ρεσάλτα σε βενετσιάνικα και τουρκικά εμπορικά καράβια στους Δρόμους του Μεταξιού ή στα φημισμένα λιμάνια για το εμπόριο των Μπαχαρικών, και γέμιζε η φαντασία του μεταξένια χρώματα και μοσχοβολίες κανέλας, μοσχοκάρυδου και αρωματικού τσαγιού.

«Πάρε ένα κόκκινο μεταξωτό, μάνα, να φτιάξεις φουστάνι και να ζηλεύουν όλες στη γειτονιά!» χάριζε πάντα μέρος από την αόρατη σερμαγιά του στη μάνα του, που δεν ήθελε να χαλάσει το όνειρο του γιου της και συμμετείχε στο παιχνίδι.

«Ωραίο που είναι! Μου πάει! Σ' ευχαριστώ, λεβέντη μου! Την ευχή μου!»

«Όποτε πιάσω βενετσιάνικο λιμάνι θα σου φέρω κι έναν καθρέφτη σκαλιστό, από μάλαμα, να βλέπεις και να φτιάχνεις τα μαλλιά σου. Κι όποτε πάω στη Γραμβούσα θα σε πάρω να δεις τη θέα της θάλασσας απ' το μικρό της λιμάνι.»

«Γραμβούσα;»

«Το νησί των πειρατών, ντε!»

«Πού την έμαθε ο σατανάς τη Γραμβούσα;» απορούσε κι ο καπετάνιος πατέρας όποτε άκουγε τον πιτσιρίκο του.

«Τα παιδιά ό,τι θες μαθαίνουν σήμερα στο σχολείο», η εύλογη απάντηση της Μελοπομένης, που για να απαντήσει, σταματούσε το μέτρημα του πλεκτού.

Άλλες φορές, πάλι, το παιδί καθόταν με τις ώρες και αντέγραφε σε μινιατούρες τα σκαριά που έβλεπε σε φωτογραφίες με μικρά σανίδια σαν σκλήθρες, και κάμποσες φορές η μάνα έψαχνε να βρει τα τσουβάλια που ο μικρός έκοβε κομματάκια για να φτιάξει τα λιλιπούτεια καραβόπανα. Το ποτήρι ξεχειλίσε όταν η Μελοπομένη είδε ν' αστράφτει στο αντί του κανακάρη της ένας μπρούντζινος χαλκάς που προς στιγμήν νόμισε ότι ήταν περασμένος μέσα απ' το κρέας – ευτυχώς, ο μικρός είχε κολλήσει το χαλκά στο αντί με τσίχλα, μόνο και μόνο για να μοιάσει κάπως στην όψη του πιο αγαπημένου απ' όλους πειρατή του, του καπετάν Σάλαρη με τ' όνομα, φόβου και τρόμου των Οθωμανών και γητευτή των επτά θαλασσών του κόσμου.

«Μη μου ξανακόψεις τη χολή, γιατί και πειρατής να είσαι, εγώ είμαι η μάνα σου, κι αν αρπάξω τη βίτσα θα δεις πού σε πονεί και πού σε σφάζει», του είπε αυστηρά, παρότι μέσα της γελούσε με την ανεπτυγμένη φαντασία του.

Ο μικρός Άρης δεν έκλεινε μάτι τα βράδια, αν η Μελοπομένη δεν καθόταν κοντά του στο κρεβάτι για να της εξιστορήσει τα φανταστικά πειρατικά του κατορθώματα, και αν πρώτα δεν τον περνούσε από ιερά εξέταση για να ελέγξει αν θυμόταν όλες τις ονομασίες των καραβιών, αναγνωρίζοντας τα είδη τους από τις φωτογραφίες.

Τις πρώτες φορές η μάνα του διόρθωνε κάποια αμελητέα λάθη του. Δεν άργησε όμως το παιδί να μάθει, απ' την προσχο-

λική ακόμα ηλικία, όλα τα ονόματα και όλα τα χαρακτηριστικά των ιστιοφόρων και των κωπήλατων πειρατικών καραβιών, λες και τα ήξερε από γεννησιμιού του, και τώρα έκανε απλώς επανάληψη σε μία ήδη κατακτημένη γνώση.

Η Μελομένη τού ανέφερε επιγραμματικά την ονομασία του καραβιού που ήταν γραμμένη κάτω από τη ζωγραφιά, και ο Άρης, με μια ανάσα, ξεκινούσε την περιγραφή χωρίς τίποτα και κανείς να μπορεί να αναχαιτίσει τον καταϊγισμό των λεπτομερειών. Σταματημό δεν είχε παρά μόνο όταν η νύστα βάραινε τα μάτια του, και τα πειρατικά καράβια των ονείρων του σάλπαζαν για τις θάλασσες της παιδικής του φαντασίας.

«Φρεγάτα!» έλεγε μονολεκτικά η μάνα, σαν να επρόκειτο να τον βαθμολογήσει. «Σ' ακούω!»

«Μεγάλο ιστιοφόρο με τετράγωνα πανιά και φλόκους. Είχε κανόνια. Στην αρχή είκοσι τέσσερα, έπειτα όμως έφτιαχναν και μεγαλύτερες φρεγάτες με σαράντα. Χωρούσε διακόσιους έως πεντακόσιους άντρες».

«Κορβέτες», συνέχιζε η μάνα του.

«Φρεγάτες κι αυτά, αλλά πιο μικρές για να είναι πιο ελαφριές και να σκιζούν πιο γρήγορα τα κύματα: και να γλιστρούν ευκολότερα ανάμεσα σε άλλα πλοία αν δέχονταν επίθεση».

«Γαλέρες».

«Γαλέρες, γαλιότες, φελούκες, φούστες και σακολέβες» –απνευστί τις έλεγε τις λέξεις– «είχαν κουπιά. Και έπαιρναν σκλάβους για να κωπηλατούν και να κάνουν τη δουλειά τους».

«Μπράβο. Πέσε για ύπνο τώρα», πήγαινε η Μελομένη να τον ξεγελάσει.

«Για τα μπριγκαντίνια δε με ρώτησες. Ούτε για τις ταρτάνες με τα τρίγωνα πανιά. Ούτε για τις πολάκες», παραπονιόταν το αγόρι. «Αλλά και τις φούστες...»

«Τι σχέση έχουν οι φούστες με τους πειρατές;» σάσιζε η καημένη η μάνα που μες στη νύστα της πάθαινε σύγχυση και ξεχνούσε, παρά τις αμέτρητες φορές που της το είχε περιγράψει το παιδί, ότι η φούστα ήταν ένα ευκίνητο πειρατικό πλεούμενο που όργωνε τις θάλασσες τον 16ο αιώνα.

«Πάλι τα μπέρδεψες, βρε μάνα. Άντε να σου το ξαναπώ».

Χασμουριόταν η Μελομένη, αλλά τι να έκανε; Δεν το βάζαγε η καρδιά της να χαλάσει το χατίρι του κανακάρη της.

«Άντε, πες μου τι ξέρεις και για δαύτα, για να μ' αφήσεις να πλαγιάσω», του έλεγε συγκαταβατικά, παρότι κατά βάθος το καμάρωνε το βλαστάρι της.

«Να σου πω και για τα σεμπέκ; Τα πιο ωραία είναι τα σεμπέκια, μάνα!»

Δεν περιμένε απάντηση το αγόρι. Ξεκινούσε ακάθεκτο, λες κι έβαζε δίσκο στο πικάπ που ουδέποτε κολλούσε...

«Το σεμπέκ είναι ίσως το πιο γρήγορο σκαρί της Μεσογείου κατά τον 18ο αιώνα. Προέρχεται από τη Βόρειο Αφρική. Οι Βερβερίνοι πειρατές το πρωτόφεραν στη Μεσόγειο οπλισμένο με κανόνια. Το μήκος του έφτανε...» Ταξίδι ολόκληρο η περιγραφή, ταξίδι έκανε μ' εκείνο το είδος καραβιού και η Μελομένη λίγο πριν την πάρει ο ύπνος. Οι λεπτομέρειες, πλήρεις σε σημείο απίστευτο. Ο χειμαρρος των ναυτικών λέξεων την έκανε να σαστίζει κι άλλοτε να ονειρεύεται ότι ήταν πάνω σε ένα τέτοιο σκαρί μαζί με τον άντρα και το γιο της, βλέποντας από την πλώρη τη στεριά να μικραίνει... να μικραίνει και να χάνεται. Το βλέμμα του αγοριού άστραφτε όσο κρατούσε η περιγραφή, σαν να είχε μπρος του το πλεούμενο, παρότι δεν το είχε δει ποτέ μήτε σε φωτογραφία, αφού η γκραβούρα του σεμπέκ έλειπε από το βιβλίο που του είχε φέρει ο πατέρας του, προφανώς από λάθος του σελιδοποιητή στο τυπογραφείο.

«Μια σταλιά παιδί, τέτοιο μνημονικό!» θαύμαζε η μάνα το μοναχογιό της, και προσευχόταν σε όλους τους αγίους του χριστιανικού μαρτυρολογίου να τον κρατάνε μακριά από κάθε κακοτυχία. Απέξω κι ανακατωτά τα είχε μάθει πια και η ίδια τα είδη των κωπήλατων και των ιστιοφόρων, λες κι επρόκειτο να δώσουν μάνα και γιος εξετάσεις σε καμιά σχολή πειρατείας!

Χάζι τούς έκανε και τους δυο ο καπετάν Λεωνίδας όποτε επέστρεφε στο σπιτικό του.

Όταν όμως ο Άρης πήγε στο σχολείο και διδάχτηκε ότι η πειρατεία των θαλασσών ανήκε στο παρελθόν, και ότι τα πειρατικά

καράβια δε διέσχιζαν πλέον τις αληθινές θάλασσες παρά μονάχα τα πελάγη της φαντασίας του, έστρεψε το ενδιαφέρον του σε άλλα είδη δράσης και περιπέτειας. Τον βόλεψαν κατά κάποιον τρόπο όσα μάθαινε για την προκλητική στάση των Τούρκων στο Αιγαίο και για τις συνεχείς παραβιάσεις του εναέριου χώρου.

«Πειρατές που τους χρειάζονται! Πειρατές του αέρα αυτή τη φορά!»

Έτσι, στην τρίτη δημοτικού έκανε νέες βαρύγδουπες αναγγελίες ο μικρός, ανεβασμένος σ' ένα σκεβρωμένο σκαμνί κι απε-νίζοντας απ' το παράθυρο της κάμαράς του τα σύννεφα:

«Πειρατής του αέρα θα γίνω».

«Δηλαδή αεροπόρος;»

«Ναι, αλλά όχι ένας απλός αεροπόρος. Θέλω να γίνω ο φόβος και ο τρόμος των Τουρκαλάδων που τολμάνε να πετάνε πάνω από τη δικιά μας τη θάλασσα».

Γελούσε η Μελλομένη που το «σαμιαμίδι» της, όπως τον έλεγε, επειδή ήταν σαν αδράχτι αδύνατος, παρίστανε τον σπουδαίο και τρανό, και κάποιες φορές τον κρυφοκοιτούσε να κορδώνεται μπρος στον καθρέφτη, χτυπώντας προσοχή και χαιρετώντας στρατιωτικά έναν αδράτο ανώτατο αξιωματικό που στεκόταν τάχα μπροστά του.

«Μαυροειδής Αριστείδης του Λεωνίδα και της Μελλομένης. Ευπειθώς αναφέρω...» Έδινε άπειρες αναφορές εκείνη την εποχή ο μικρός μπροστά στον σκαλιστό καθρέφτη της μάνας του. Πότε πλοηγούσε ένα από τα πρώτα αεριοθούμενα T-33 της εποχής, των οποίων φωτογραφία είχε πρωτοδεί στις εφημερίδες που διάβαζε ο πατέρας του, όταν προσγειώθηκαν για πρώτη φορά στην Ελευσίνα, στις 21 Σεπτεμβρίου του 1951, ενώ άλλοτε, με ένα Cessna T37B/C Tweety bird ή με ένα Lockheed F-104 Starfighter κατάφερε να πάρει στο κυνήγι τους εισβολείς, ενώ και η γλώσσα του πήγαινε ροδάνι παρά τις μακροσκελείς ονομασίες των αεροσκαφών που έμοιαζαν με γλωσσοδέτες.

Εκείνες τις αερομαχίες τις περιέγραφε όχι απλώς ως αυτόπτης μάρτυρας, αλλά ως δράστης, με κάθε λεπτομέρεια, γνωρίζοντας απέξω κι ανακατωτά όλα τα ονόματα των πολεμικών

αεροσκαφών που είχε προμηθευτεί τότε η ελληνική πολεμική αεροπορία. Κινεζικά τα άκουγε πάλι όλα εκείνα η Μελοπομένη, και υποκλινόταν μπρος στη φαντασία και στο μνημονικό του γιου της. Αυτή τη φορά, όμως, αποδείχτηκε ανεπίδεκτη μαθήσεως και δεν κατάφερε να αποστηθίσει λέξη, αφού μετά την εκμάθηση των ειδών των πειρατικών σκαριών μπούχτισε ο νους της· αυτό ήταν και το τέλος της φιλομάθειάς της.

«Δεν ξέρω αν θα γίνεις αεροπόρος. Παραμυθάς, όμως, είμαι σίγουρη ότι έχεις τη στόφα να γίνεις», παρατηρούσε κάποιες φορές η μάνα σασιτισμένη, βλέποντας το παιδί να στέκεται αφηρημένο κι ακίνητο μπρος στον καθρέφτη σαν να γύρευε να δει κάποιον, χωρίς να ξέρει ποιον. «Τι ψάχνεις, καμάρι μου;»

«Δεν ξέρω. Είναι... Πώς να το πω; Ξέρω ότι υπάρχει κάποιος πέρα από μένα στο γυαλί. Όμως δε φαίνεται...»

Σταυροκοπιόταν η Μελοπομένη, μα έπειτα συμμαζέυε τα λογικά της και παιδεύταν να συμμαζέψει και τα λογικά του παιδιού της.

«Μόνο ο Θεός και οι άγγελοι υπάρχουν και δε φαίνονται».

«Υπάρχουν κι άλλοι που δε φαίνονται και είναι εδώ», της απαντούσε ο μικρός δείχνοντας το κεφάλι του. «Και ώρες ώρες νομίζω ότι θα βγουν από δω και θα κάτσουν αντίκρυ μου να μου πουν μια ιστορία».

Δεύτερη παρτίδα σταυροκοπήματος η μάνα, και δώσ' του λιβάνισμα και προσευχή.

«Μη λες τέτοια πράγματα, γιατί θα σε περάσουν για σκιαγμένο. Σε μένα μόνο να τα λες αυτά. Αν τα πεις παραέξω...»

«Τι θα γίνει αν τα πω παραέξω;»

«Δε θα σ' αφήσουν να γίνεις αεροπόρος. Κι είναι κι εκείνος ο άτιμος ο βήχας...»

Έκοβε την κουβέντα η μάνα. Δεν ήθελε να τσακίσει το όνειρο του παιδιού. Ήξερε ότι το πιο πολύτιμο πράγμα που μπορούν να κάνουν τα παιδιά είναι όνειρα. Μόνο που τα όνειρα του δικού της παιδιού τα παραμόνευε και τα απειλούσε όχι μονάχα η παράταιρη φαντασία του, αλλά κι ένας μυστηριώδης πόνος στον αριστερό του πνεύμονα, παράλληλα με ένα βήχα που του τρά-

νταζε τα σωθικά· κι έτσι φιλάσθενο που ήταν, μάλλον δεν έκανε για τις στρατιωτικές σχολές.

«Μια οι παλαβομάρες μπροστά στον καθρέφτη, μια ο βήχας, πολύ θέλει να πάει περίπατο το όνειρο;» τα κρυφόλεγε με τον καπετάνιο όταν εκείνος έπιανε λιμάνι.

«Είναι γερό σκαρί. Θα τα καταφέρει», της απαντούσε εκείνος· κι αυτό αποδείχτηκε, μόνο που μέχρι να αποδειχτεί η φυσική αντοχή του Άρη στις ύπουλες επιθέσεις του ανεξιχνίαστου πόνου πέρασαν χρόνια, και η Μελλομένη όλο και στριμωχνε στα συρτάρια άφθονη χαρτούρα με τα αποτελέσματα των ιατρικών εξετάσεων, χωρίς να βγάζει άκρη.

Όταν τον έπιαναν αυτές οι κρίσεις ανάσαινε με δυσκολία, και υπήρξαν αρκετές φορές που πέρασε ως κι έναν ολόκληρο μήνα στο κρεβάτι. Γιατροί ουκ ολίγοι προσπάθησαν να εντοπίσουν την αιτία. Τίποτε. Όλοι έμοιαζαν να κυνηγούν φαντάσματα – το φάντασμα μάλλον μιας ασθένειας που είχε συμπτώματα μονάχα· όχι συνέπειες. Γιατί ο μικρός κατά τα άλλα ήταν γερό σκαρί, κι ένας ξερόβηχας παροδικός ή ένας πόνος-κομήτης απ' το πουθενά δε στοιχειοθετούσαν μόνιμο πρόβλημα υγείας. Οι ακτινογραφίες πάσχιζαν με τις σκιές τους να ριξουν φως στο γρίφο της άγνωστης αιτίας του πόνου, και οι εξετάσεις έβγαιναν πεντακάθαρες. Ήταν σαν να κρυβόταν η ίδια η αρρώστια στη σκιά, παίζοντας κρυφτό με τις ιατρικές γνώσεις των επιστημόνων. Κι όσο οι εξετάσεις δεν έδειχναν τίποτε το ανησυχητικό, τόσο εκείνοι παιδεύονταν απ' την αρχή να βγουν από το λαβύρινθο της άγνοιας.

Παρέλαση έκαναν από το σπίτι οι ειδικοί αρχικά, κι έπειτα, παρέλαση έκανε η Μελλομένη με το παιδί από τα νοσοκομεία και τις κλινικές πρωτεύουσας, συμπρωτεύουσας και περιχώρων, μήπως και εντοπιζόταν κάποιος φωστήρας επιστήμονας που θα έλυne επιτέλους το μυστήριο. Οι προσπάθειες απέβησαν άκαρπες, και η μόνη κατά κάποιοι τρόποι λογική εξήγηση ήταν ότι ο Άρης ίσως έπασχε από κάποια σπάνια μορφή άσθματος. Αυτή η εκδοχή αποτέλεσε την εντελώς αυθαίρετη και σίγουρα θολή απάντηση στο αίτημα του αναίτιου πόνου που αισθανόταν το

παιδί. Ελλείπει άλλης, βολεύτηκαν γιατροί και μάνα μ' αυτήν.

Παρά το φυσικό εμπόδιο της υγείας του, ο Άρης, ως σκληροτράχηλος πειρατής, δεν απογοητευόταν. Κι όσο πάλευε για τα όνειρά του –να γίνει πειρατής του αέρα– τόσο δυνάμωνε και κατατρόπωνε ως και τον πόνο που του εμφανιζόταν αιφνιδιαστικά, σε στιγμές που χρειαζόταν στο έπακρο τις φυσικές δυνάμεις και αντοχές του. Τελικά κατάφερε να τον αγνοεί. Ίσως και να τον περιέπαιζε ή ακόμη και να τον έλεγχε, όπως ένας δύτης ελέγχει τις αναπνοές του για να μπορεί ν' αντέχει περισσότερο κάτω από το νερό. Έτσι κατάφερνε να συνυπάρχει μαζί του, να τον νιώθει σαν ύπουλο εχθρό που παραμονεύει να χτυπήσει στην πιο αδύναμη στιγμή – αλλά έναν εχθρό του οποίου γνώριζε πια τα χούγια και ήξερε πώς να του φερθεί. Ωστόσο βρισκόταν πάντα σε ετοιμότητα. Δεν επαναπαυόταν. Νύχτα και μέρα παρέμενε σε εγρήγορση για να γλιτώσει από τα καραούλια που αυτός του έσπινε τις πιο παράδοξες στιγμές. Έτσι έμαθε να αντιμετωπίζει εκείνο τον αγνώστου προελεύσεως πόνο με την ίδια ψυχραιμία και με την ίδια ψυχρότητα και εγκαρτέρηση που αντιμετώπιζε αργότερα και έναν εχθρικό στόχο.

Αδύνατος σαν σπιροτόξυλο, αλλά με κορμί γεμάτο γραμμωμένους μυς και με βλέμμα αστρίτη, ο μικρός διάβαζε με την αγωνία της μάνας του για εκείνες τις ανεξήγητες κρίσεις βήχα και πόνου, όμως προσπαθούσε να μην επηρεάζεται, κι επιπλέον να της δίνει κουράγιο. Και τα κατάφερε. Πέρασε πρώτος στις εξετάσεις της Σχολής Ικάρων, όντας σε άριστη κατάσταση όταν υποβλήθηκε στη δοκιμασία των αθλημάτων, και, για άλλη μια φορά, δεν εντοπίστηκε τίποτε επιβαρυντικό στις εξονυχιστικές ιατρικές εξετάσεις.

Καθώς μεγάλωνε, οι κρίσεις αυτές αραιώναν και παραδόξως τον επισκέπτονταν σπάνια, σε περιόδους που η ψυχολογία του για κάποιους λόγους δεν ήταν ιδιαίτερα ανεβασμένη. Με τον καιρό ο πόνος έμοιαζε σαν να βαρέθηκε να μονομαχεί μαζί του ή σαν να τρώμαξε μπροστά στο θάρος του παιδιού.

«Λύκος σωστός! Αγρίμι! Δεν το βάζει κάτω», έλεγε ανακουφισμένη η μάνα του με περηφάνια, κι από ένα σημείο κι έπειτα

του έμεινε το παρατσούκλι. Λύκο τον φώναζε η Μελοπομένη, και, καθώς περνούσε ο καιρός, λύκο τον φώναζαν και στη γειτονιά τα κορίτσια που αναστέναζαν όποτε περνούσε από το σοκάκι τους και ονειρεύονταν τη γεύση του φιλιού του.

Όσα χρόνια ήταν ιπτάμενος, δυο φορές όλες κι όλες τον αιφνίδιασε το παλιό σαράκι της υγείας του. Ήταν ένας πόνος αλλόκοτος, σαν να διαπερνούσε ξίφος το στήθος του κι έβγαινε η αιχμή του στην αριστερή ωμοπλάτη. Του επιτέθηκε αιφνίδια σαν ύπουλος εχθρός, όταν η ψυχή του ήταν αφύλαχτη και αδύναμη να αντιδράσει, έχοντας ανοιχτό μέτωπο με δύο άλλους, αβάσταχτους πόνους.

Πιο συγκεκριμένα, ο πόνος εκδηλώθηκε όταν ο Άρης βρέθηκε αντιμέτωπος με δύο μεγάλες απώλειες που του πήρε χρόνο να τις ξεπεράσει. Την πρώτη φορά, στις 3 Ιουνίου του 1966, όταν ενημερώθηκε ότι έχασε την κυρα-Μελοπομένη από την καρδιά της, και την άλλη, στα Θεοφάνια του 1969, όταν πάνω από το Αγαθονήσι, κατά τη διάρκεια εμπλοκής σε επιχείρηση αναχαίτισης, είδε μπρος στα μάτια του το αεροσκάφος τού επί χρόνια συντρόφου του, πούπουλο στον αέρα, να στροβιλίζεται με ιλιγγιώδη ταχύτητα και να καρφώνεται στα βράχια, λόγω μιας αναθεματισμένης «απίθανης βλάβης», όπως αποφάνθηκαν αργότερα οι εμπειρογνώμονες της αεροπορίας.

Τη δεύτερη φορά, όταν είδε το αεροσκάφος του συντρόφου του να λαμπαδιάζει, τυλιγμένο σ' ένα πύρινο σύννεφο, ο πόνος ήταν τόσο οξύς, ώστε ο Μαυροειδής έχασε τις αισθήσεις του, παραδομένος όχι στον πανικό του κινδύνου αλλά στον αμείλικτο αιφνιδιασμό του άγνωστου πόνου. Αναμφίβολα θα έχανε τον έλεγχο του αεροσκάφους του και θα βυθιζόταν και ο ίδιος στα ανοιχτά της Σύρου, αν δε συνέβαινε κάτι που ουδέποτε κατόρθωσε να το διαγράψει από τη μνήμη του, ανοίγοντάς του ένα παραθυράκι στο νου για να εισβάλει για πρώτη φορά μέσα του η εκδοχή, να μην αποτελεί η λογική το μόνο κριτήριο για την ερμηνεία όσων συμβαίνουν στον κόσμο.

Έως τότε, παρότι τον είχε μεγαλώσει και γαλουχήσει με τις ιδέες της μια θεοσεβούμενη γυναίκα, διατηρούσε την ακράδαντη πίστη πως υπάρχει μόνο ό,τι μπορεί να ερμηνευτεί με τη λογική, και πως για ό,τι μοιάζει ανεξήγητο, απλώς δεν έχει βρεθεί η λογική του εξήγηση. Η έννοια της πίστης σε αγίους και θαύματα ουδέποτε κέρδισε την υποστήριξή του. Οι θρησκείες ήταν κατά την άποψή του εύρημα των αδυνάμων, για να προσδοκούν την ανάσταση μιας προ πολλού νεκρής ελπίδας.

«Ενεργοποίησες το εκτινασσόμενο κάθισμα κι έπεσες με το αλεξίπτωτο στη θάλασσα. Σε περιμάζεψε ένας ψαράς», είπε στον Άρη ο αρχηγός της μοίρας του, όταν εκείνος ανέκτησε τις αισθήσεις του εν τω μέσω ένστολων, γιατρών και νοσοκόμων.

«Εσύ! Ο άνθρωπος... με το αλλόκοτο φως...» ψέλλιζε ακατάληπτα λόγια ο ασθενής, που έκαναν τους άλλους γύρω του να κοιτιούνται αναμεταξύ τους.

Κι όμως, ο Άρης δεν είχε χάσει την αίσθηση του χώρου και του χρόνου. Απλώς, στο χρόνο και στο χώρο του βρισκόταν, πέρα από τους στρατιωτικούς και το νοσηλευτικό προσωπικό, και κάποιος που οι άλλοι προφανώς αδυνατούσαν να δουν. Ένα χτύπημα στο κεφάλι μπορούσε βεβαίως να προκαλέσει συνέπειες απρόβλεπτες – παραισθήσεις και ψευδαισθήσεις που καμιά φορά ξεπερνούν ακόμη και τη φαντασία.

Ωστόσο ο Άρης, την ώρα που άνοιξε τα μάτια του ύστερα από την πολύωρη νάρκωση, θα έβαζε στοίχημα τα μάτια και τα άκρα του ότι στο προσκεφάλι του βρισκόταν *εκείνος!* Ο άνθρωπος με τα άσπρα μαλλιά και τη γενειάδα που ανάδινε ένα γαλακτώδες περίεργο φως, το οποίο εξέπεμπε τη λάμψη των άστρων και της σελήνης μαζί.

Χωρίς καμία αμφιβολία, λοιπόν, το φως που έφεγγε πάνω από το πρόσωπό του όταν ο άντρας άρχισε να συνέρχεται, δεν προερχόταν απ' τον ηλεκτρικό λαμπτήρα. Ήταν το φως που του έκανε εντύπωση μόλις πρωτοείδε τον ασπρομάλλη με τη γενειάδα να ξεπροβάλλει ανάμεσα στα σύννεφα της νύχτας, τη μοιραία στιγμή που είχε πιστέψει ότι ήταν υπόθεση δευτερολέπτων να τον σφιχταγκαλιάσει ο θάνατος.

Θυμήθηκε τι είχε συμβεί...

Νύχτα. Αερομαχία· σφύριγμα ρουκέτας, ήχος χτυπημένου φτερού. Η πυξίδα στον πίνακα ελέγχου τρελαίνεται. Κακό σημάδι. Το αεροσκάφος, απείθαρχο πια στα προστάγματα του πιλότου. Έσφιξε τα μάτια την ώρα που άρχισε η θριαμβευτική επέλαση του θανάτου. Φόβος... *Τετέλεσται...*

Αυτό το τέλος παιδεύοταν να αποδεχτεί ο Άρης στα ελάχιστα δευτερόλεπτα που απόμεναν μέχρι τη σύγκρουση με τη μακάβρια δαντέλα των φαρμακονησιώτικων βουνών που έχασκε αποκάτω, και με τον πόνο-ύπουλο εχθρό για άλλη μια φορά να του καρφώνει σιλέτα στο στήθος. Έσφιξε τα μάτια· στο νου του προβλήθηκε όλη η ζωή του με ταχύτατη εναλλαγή εικόνων από το παρελθόν του. Αντίκρισε τη Μελπομένη να του χαμογελάει, θυμήθηκε τη μυρωδιά της τριανταφυλλιάς στο παρτέρι του πατρικού του, μύρισε το άρωμα του κοριτσιού που αγαπούσε τότε, και...

Τότε ήταν που συνέβη το πιο ακατανόητο, το πιο ασύλληπτο, το πιο παράλογο πράγμα που θα μπορούσε ποτέ να ομολογήσει άνθρωπος. Αντίκρισε το αλλόκοτο φως, αυτό το γαλακτώδες φως που το ένιωσε τώρα σαν να έρριχνε το πρόσωπό του με σταγόνες λάμψης, κι έπειτα διέκρινε εκεί μέσα τη μορφή εκείνου του πλάσματος, μια γεροντική, μειλίχια φυσιογνωμία με άσπρα μαλλιά και λευκή γενειάδα.

Την ώρα ακριβώς που ένιωσε ότι το σώμα του ήταν έτοιμο να εκραγεί από το φόβο, καθώς το αεροσκάφος του βρισκόταν σε απόσταση αναπνοής από το έδαφος, το πλάσμα τον άρπαξε και πέταξε μαζί ως την επιφάνεια της θάλασσας. Θυμόταν ακόμη το αίσθημα ασφάλειας και γαλήνης που τον είχε τυλίξει, όσο το πλάσμα τον κρατούσε στα χέρια του. Ο πόνος το είχε βάλει στα πόδια, παίρνοντας μαζί του και όλο το φορτίο του φόβου που πριν από λίγο του έκοβε την ανάσα· ώσπου το άγνωστο πρόσωπο τον απόθεσε απαλά στο κρύο θαλασσινό νερό με τη στοργή που ακουμπάει μια μάνα το κοιμισμένο παιδί της στην κούνια.

Μπροσ στα μάτια του είδε το αεροπλάνο να στροβιλίζεται στον αέρα ώσπου να συντριβεί, προκαλώντας με την έκρηξή του τη χρωματική πανδαισία ενός πυροτεχνήματος στο φόντο του

άναστρου ουρανού. Αισθάνθηκε ρίγος όχι από το κρύο νερό, αλλά στη σκέψη ότι θα είχε γίνει και ο ίδιος παρανάλωμα της φωτιάς χωρίς την παρέμβαση του απρόβλεπτου διασώστη.

«Ευχαριστώ...» ψέλλιζε, ενώ τα δόντια του κροτάλιζαν από την κρυάδα, καθώς έστρεφε περισκοπικά το βλέμμα για να εντοπίσει το σωτήρα του. Μάταια. Το φως είχε χαθεί, το πυροτέχνημα της έκρηξης είχε τελειώσει, ο φόβος του επίσης είχε ατονήσει· μόνο τα ρίγη του ψύχους τον διαπερνούσαν, ενώ μια ανείπωτη γαλήνη είχε απλωθεί στη σκέψη του, ώσπου η μνήμη του σκοτεινίασε, σαν να βυθίστηκε ο πιλότος σ' ένα ερεβώδες κενό του χρόνου. Χάος απλώθηκε ως την εσχατιά του νου, και απόμεινε σφραγίδα μέσα του η μορφή του άγνωστου πλάσματος που εμφανίστηκε – ή ο Άρης νόμισε ότι εμφανίστηκε μπροστά του. Για χρόνια τού έμελλε να παραπαίει ανάμεσα σ' αυτές τις δυο εκδοχές, χωρίς σαφή απάντηση, φυλάσσοντας στο κέλυφος της σιωπής σαν μαργαριτάρι εκείνη την αλλόκοτη εμπειρία.

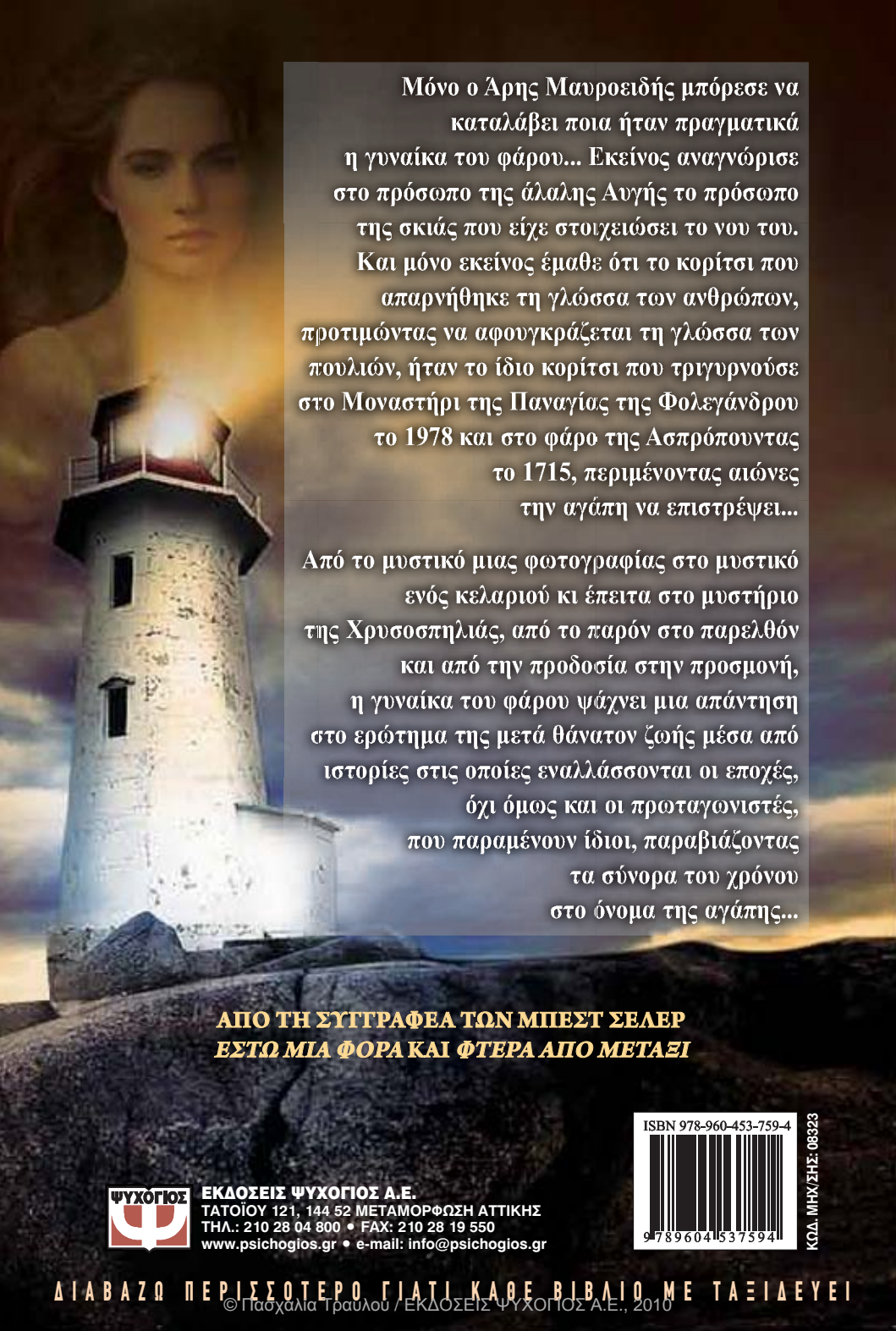
Σαν μέσα σε όνειρο άκουσε πλατάγισμα κουπιών. Παραδομένος πια στα κύματα, ένιωσε δυο χέρια να τον τραβούν, και μέσα από τις σχισμές των βλεφάρων κατάφερε να δει τη ράχη του βαρκάρη.

«Ευχαριστώ», ψέλλισε πάλι, χωρίς να πάρει καμία απάντηση. Ύστερα αποκοιμήθηκε.

Ξύπνησε μες στην αίθουσα ανάνηψης του νοσοκομείου με όλους τους οικειούς τριγύρω του, κι ανάμεσά τους διέκρινε εκείνον που οι άλλοι δεν μπορούσαν να δουν.

«Ο άνθρωπος με τα μακριά άσπρα μαλλιά... Αυτός που στέκεται δίπλα από το κρεβάτι...» παραληρούσε μες στη μέθη της νάρκωσης.

«Ησύχασε. Όνειρο θα είδες...» η καθησυχαστική απάντηση του γιατρού. «Μόνο εγώ, η νοσοκόμα και οι συνάδελφοί σου είμαστε στο δωμάτιο. Κοιμήσου».

Μόνο ο Άρης Μαυροειδής μπόρεσε να καταλάβει ποια ήταν πραγματικά η γυναίκα του φάρου... Εκείνος αναγνώρισε στο πρόσωπο της άλαλης Αυγής το πρόσωπο της σκιάς που είχε στοιχειώσει το νου του. Και μόνο εκείνος έμαθε ότι το κορίτσι που απαρνήθηκε τη γλώσσα των ανθρώπων, προτιμώντας να αφουγκράζεται τη γλώσσα των πουλιών, ήταν το ίδιο κορίτσι που τριγυρνούσε στο Μοναστήρι της Παναγίας της Φολεγάνδρου το 1978 και στο φάρο της Ασπρόπουντας το 1715, περιμένοντας αιώνες την αγάπη να επιστρέψει...

Από το μυστικό μιας φωτογραφίας στο μυστικό ενός κελαριού κι έπειτα στο μυστήριο της Χρυσοσπηλιάς, από το παρόν στο παρελθόν και από την προδοσία στην προσμονή, η γυναίκα του φάρου ψάχνει μια απάντηση στο ερώτημα της μετά θάνατον ζωής μέσα από ιστορίες στις οποίες εναλλάσσονται οι εποχές, όχι όμως και οι πρωταγωνιστές, που παραμένουν ίδιοι, παραβιάζοντας τα σύνορα του χρόνου στο όνομα της αγάπης...

**ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΤΩΝ ΜΠΕΣΤ ΣΕΛΕΡ
ΕΣΤΩ ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΑΙ ΦΤΕΡΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΞΙ**

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

ΤΑΤΟΙΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550

www.psichogios.gr • e-mail: info@psychogios.gr

ISBN 978-960-453-759-4

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 08323

ΔΙΑΒΑΣΩ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΓΙΑΤΙ ΚΑΘΕ ΒΙΒΛΙΟ ΜΕ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ

© Παύχουλα Τραυλου / ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., 2010